

Folketingets Miljøudvalg 7. maj 2014

Høring om vandmiljøets tilstand

- synspunkter fra Det Økologiske Råd

*Leif Bach Jørgensen
Landbrugsfaglig medarbejder*

DCE-rapport: Vandmiljø og natur 2012

”Generelt er der sket en betydelig reduktion i tilførslen af kvælstof og fosfor til vandløb, søer og havet siden 1989.”

”Desuden er der de seneste 10 år set en positiv udvikling i iltforholdene i langt de fleste marine områder.”

Det har virket – men...

”I 2008 var det ... ikke muligt at påvise et signifikant fald i kvælstofudvaskningen fra 2003 til 2007.”

”I 2012 var det endnu ikke muligt at se en effekt af de virkemidler i de aktuelle vandplanforslag, som er blevet implementeret.”

.... ændringerne skete primært før 2003

Udvikling i vidensgrundlag 1

Forarbejde til VMP III 2003

- Arbejdsgrupper om generelle og regionale virkemidler samt om fosfor.
- Over 20 rapporter fra Tekniske undergrupper
- 6 hovedrapporter med arbejdsgruppernes afrapportering
- Stor konference på Christiansborg
- **Budskab:**
 - *Potentialet for anvendelse af generelle virkemidler opbrugt.*
 - *Sats på regionale virkemidler.*

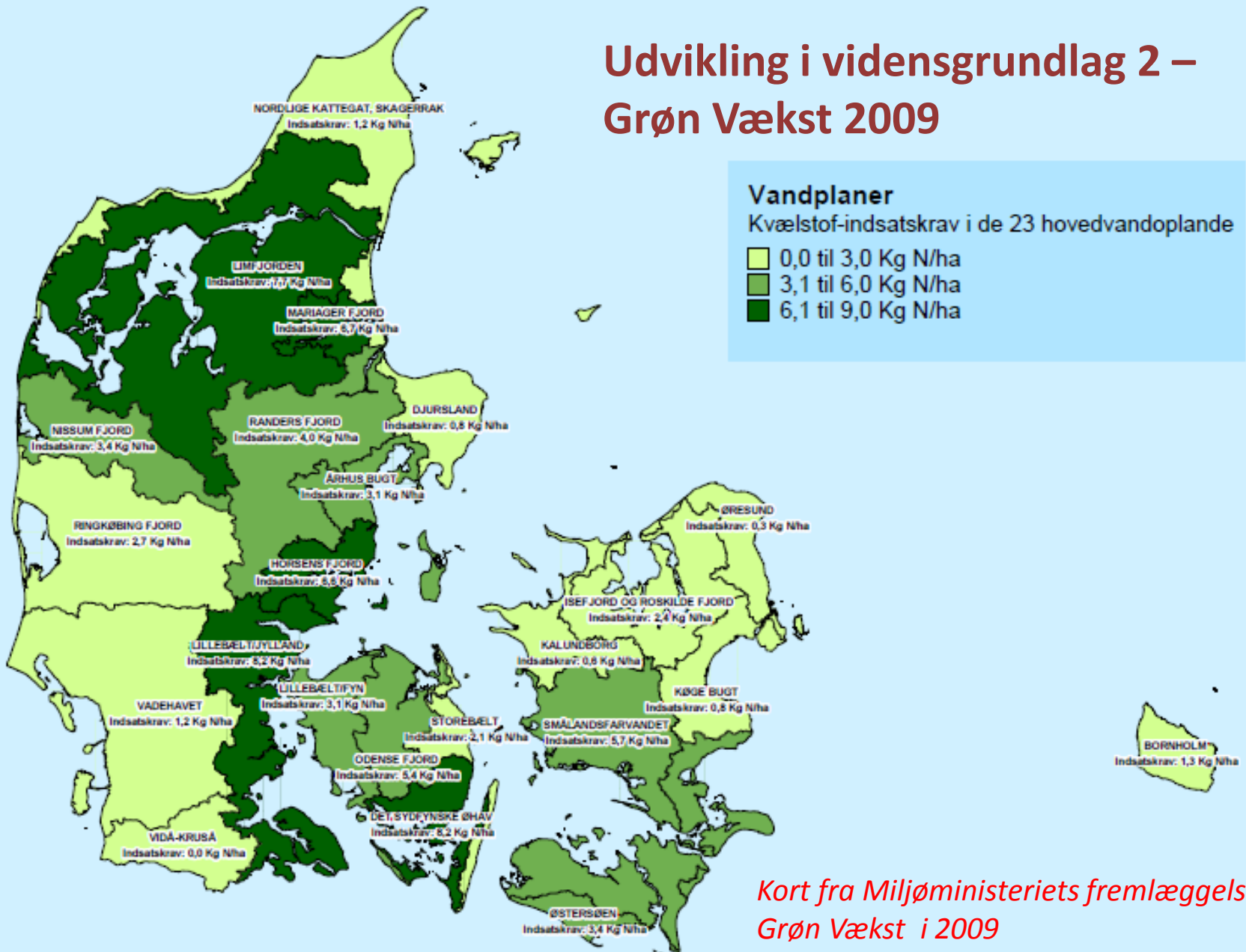
Udvikling i vidensgrundlag 2 – Grøn Vækst 2009

Vandplaner

Kvælstofindsatskrav i de 23 hovedvandoplande

- 0,0 til 3,0 Kg N/ha
- 3,1 til 6,0 Kg N/ha
- 6,1 til 9,0 Kg N/ha

*Kort fra Miljøministeriets fremlæggelse af
Grøn Vækst i 2009*

Tvivel om vidensgrundlag

Kun den generelle del med en reduktion på 9.000 tons N blev implementeret.

10.000 tons N er udskudt til 2. generation af Vandplanerne, fra 2016.

Udvikling i vidensgrundlag 3

Natur og Landbrugskommissionens rapport, april 2013

NLK anbefalinger:

- Grundtanken er behovet for en målrettet indsats.
- Vi skal prioritere indsatsen på de sårbare arealer samtidig med at kravene lempes på de robuste arealer.
- Nye retentionskort kan udvikles som grundlag for målrettet regulering.
 - *Konsensus!*

Udvikling i vidensgrundlag – status:

**Forestilling om at vores vidensgrundlag er for ringe
=> handlingslammelse, udvikling på stand by,
afventer ny viden og nye redskaber**

- **Spørgsmålstegn ved målemetoder**
- **Ny basisanalyse, nye indsatskrav sidst i 2014**
- **Nye retentionskort i 2014 – kan ikke anvendes til lokal udpegning af arealer!**

**Behov for handling nu
- og vi har rigtig megen viden!**

Den fortsatte indsats - virkemidler

Randzoner og målrettede efterafgrøder de mest målrettede virkemidler her og nu.

Randzoneareal halveret => effekten må ikke udsættes til 2. generation vandplaner

Handlemuligheder:

- Frivillige randzoner (landmændenes viden)
 - Skærpelse af N-norm ved manglende effekt
- Pilotprojekter med forsøg på målrettet regulering på baggrund af eksisterende viden og landmændenes viden om arealernes dyrkningsværdi, dræn og evne til fastholdelse af næringsstoffer
- Udtagning af organogene jorder.
-

Den fortsatte indsats - finansiering

Danmark har brug for fuld modulation – 15 % af EU's landbrugsstøtte bør overføres til miljøformål.

- De samlede offentlige midler til landdistriktspolitikken falder med næsten 40 % uden modulation
- NLK peger éntydigt på modulation som en forudsætning for en målrettet regulering
- Pengene eksisterer i CAP, bliver i landbruget
- Udgifter til målrettet regulering fordeles solidarisk.
- Det koster ikke den danske stat penge at styrke landdistriktsprogrammet

